

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen kehittämisen ohjausryhmän alatyöryhmät

11.11.2020

Demokratiaohjelma 2025
Demokratiprogram 2025

Temaattiset alatyöryhmät

- **OPS- ja toimintakulttuurityöryhmä:** Laaja-alaisen osaamisalueen toteuttamisen arviointi / toteuttamistapojen kartoitus ja opsien toimeenpanon tukeminen, sekä koulujen/oppilaitosten toimintakulttuurin ja oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan kehittämisen tukeminen
- **Opettajankoulutus- ja tutkimustyöryhmä:** Opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen sekä tutkimuksen kehittäminen ja tukeminen
- **Lähiyhteisötyöryhmä:** Koulujen/oppilaitosten ja ympäröivän yhteiskunnan välisen vuorovaikutuksen tukeminen

OPS- ja toimintakulttuurityöryhmä (2 pj:tä+15)

- **Puheenjohtajat:** Kristina Kaihari (OPH) ja Pauliina Viitamies (OAJ ry)
- **Jäsenet:** Mette Godenhjelm (ProLukio ry), Sari Hakola (Suomen Rehtorit ry), Emma Holsti (OSKU ry), Ulla-Jill Karlsson (OKM), Iivari Korkala (OSKU ry), Jari Koski (Suomen Rehtorit ry), Riitta-Mari Punkki-Heikkinen (ProLukio ry), Milla Rekola (Suomen Lukiolaisten Liitto ry), Maria Sarkkinen (AMKE ry), Lasse Schultz (AMKE ry), Mari Sjöström (Kuntaliitto), Oskar Storbacka (FSS rf), Matti Tujula (SAKKI ry), Alexandra Wegelius (FSS rf), Salla Venäläinen (Karvi)
- **Sihteeri:** Anna Mikander
- **Ehdotettuja kuultavia:**
  - Hanna Pohjonen ja Teijo Koljonen, OPH, OPH:sta lukion OPS-asiantuntija
  - Nuva, OTUS eli Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö, Rauhankasvatusinstituutti, seurakunnat ja muut yleishyödylliset yhteisöt
  - Koulutuksen järjestäjän edustaja, jonka työpöydällä on opiskelijatoiminnan koordinointi, eri koulujen johtoa, oppilaskuntien edustajia, oppilaiden ja opiskelijoiden vanhemmat
  - Vaikuttavuustyöstä olisi hyvä kuulla asian osaavia henkilöitä. Nuoria olisi hyvä kuulla matkan varrella, tämän mahdollistaisi esim. osallisuuden osaamiskeskus, joka saa rahoitusta hallituskauden ajan OKM:stä.

Opettajankoulutus- ja tutkimustyöryhmä (pj+11)

- **Puheenjohtaja:** Matti Rautiainen (JYU)
- **Jäsenet:** Sari Hakola (Suomen Rehtorit ry), Arto Kallioniemi (UNIFI ry), Päivi Lyhykäinen (OAJ ry), Sirpa Rautio (Ihmisoikeuskeskus), Maria Sarkkinen (AMKE ry), Pamela Slotte (UNIFI ry), Marko Susimetsä (Arene ry), Santeri Suvanto (OPH), Matti Tujula (SAKKI ry), Aija Töytäri (OKM), Liisa Vanhanen-Nuutinen (Arene ry)
- **Sihteerit:** Anna Mikander ja Liisa Männistö
- **Ehdotettuja kuultavia:**
  - Tuija Kasa HY
  - Opettajankoulutusorganisaatioiden OPS-vastaavat; jokaisen AOKK:n sitouttaminen työhön on tarpeen.
  - SOOL ry

Lähiyhteisötyöryhmä (pj+12)

- **Puheenjohtaja:** Virva Viljanen (Allianssi ry)
- **Jäsenet:** Emma Holsti (OSKU ry), Michaela Jokiniemi (Nuva ry), Ulla-Jill Karlsson (OKM), Iivari Korkala (OSKU ry), Jari Koski (Suomen Rehtorit ry), Marja N. Pulkkinen (OKM), Heidi Rosbäck (Nuorisotalon osaamiskeskus), Oskar Storbacka (FSS rf), Santeri Suvanto (OPH), Pauliina Viitamies (OAJ ry), Kyösti Värri (Suomen Kuntaliitto), Alexandra Wegelius (FSS rf)
- **Sihteeri:** Liisa Männistö (OM)
- **Ehdotettuja kuultavia:**
  - Yhteiskunnassa toimivia vaikuttajia; poliittisia vaikuttajia, kunnan hallintoa, yrityselämän tuntijoita.
  - Vaikuttavuustyöstä olisi hyvä kuulla asian osaavia henkilöitä. Nuoria olisi hyvä kuulla matkan varrella, tämän mahdollistaisi esim. osallisuuden osaamiskeskus, joka saa rahoitusta hallituskauden ajan OKM:stä.

Työskentelytavat

- Alatyöryhmät ovat ad hoc -ryhmiä (ei virallista nimeämistä).
  - Puheenjohtajat+sihteeri kutsuvat alatyöryhmien kokoukset koolle. Kokoukset pidetään ensisijaisesti verkkovälitteisesti (ainakin syksyllä 2020).
  - Alatyöryhmien sihteereinä toimivat ohjausryhmän sihteerit Anna Mikander ja Liisa Männistö.
  - Alatyöryhmät voivat kutsua ohjausryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita alatyöryhmiin kuultaviksi.
  - Alatyöryhmät voivat hyödyntää työskentelyyn verkkopohjaista Tiimeri-työtilaa → sihteeristö perustaa jokaiselle alatyöryhmälle omat kansiot Tiimeriin
  - Alatyöryhmät raportoivat työnsä etenemisestä ohjausryhmälle.

Ohjausryhmän odotetut tuotokset 1/2

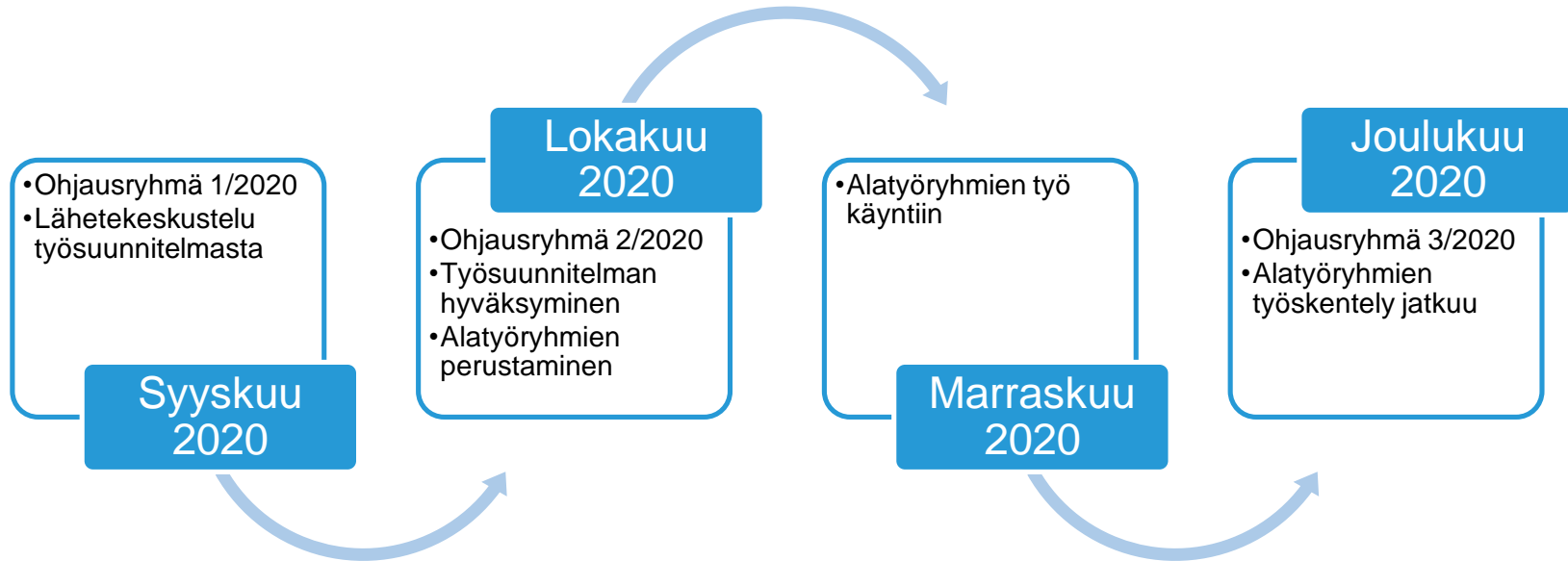
- Toimeenpanosuunnitelmat
  - opettajien peruskoulutuksen sekä opettajien ja oppilaitosten muun henkilöstön täydennyskoulutuksen kehittämiseksi demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen osalta.
  - opettajankoulutusta koskevan tutkimus- ja kehittämishankkeen käynnistämiseksi sekä valtakunnallisen yhteistyön ja kehittämistoiminnan tukemiseksi.
  - Euroopan neuvoston demokratiakompetenssityön ja muiden vastaavien instrumenttien implementoimiseksi ja jalkauttamiseksi.
  - koulujen/oppilaitosten ja lähiyhteisöjen välistä vuorovaikutusta vahvistavien pilottikokeilujen toteuttamiseksi (sekä raportti pilottikokeiluista).
- Suunnitelmien tulee sisältää esitys konkreettisista toimenpiteistä, toteutustavasta, aikataulusta, rahoituksesta jne.

Ohjausryhmän odotetut tuotokset 2/2

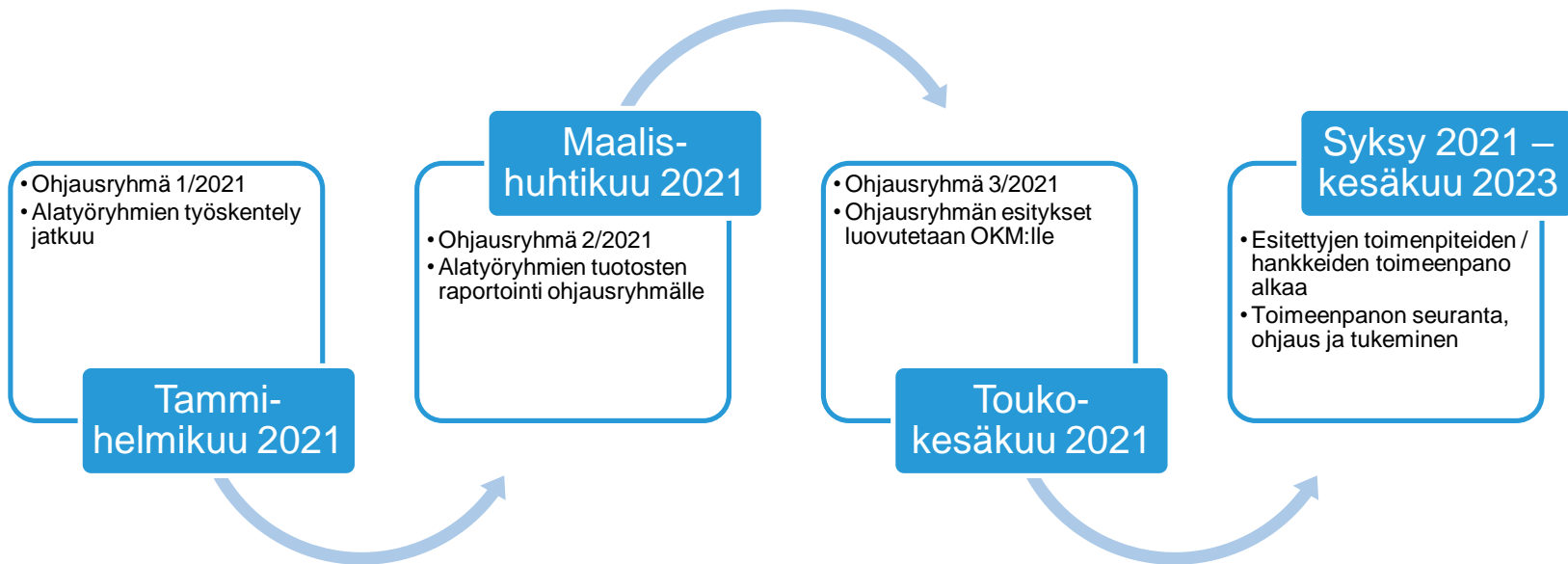
- Oppilaskunnat 2.0 -manuaali ja luokkavaltuusto-opas sekä viestintä- ja jalkautuskampanja.
- Koonti olemassa olevista hankkeista, järjestöyhteistyöstä ja hyvistä käytännöistä.
- Arviointi demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen toteutumisesta varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, toisen asteen opetuksessa ja opettajankoulutuksessa uusien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Aikataulu 2020

Aikataulu 2021-2023

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET